

VESTITORUL

ORGAN AL EPARHIEI ROMÂNE UNITE DE ORADEA ȘI REVISTĂ DE CULTURĂ RELIGIOASĂ

Redacția: Piața Unirii No. 3. Administrația: Parcul Ștefan cel Mare No. 8.	Apare la 1 și la 15 a fiecărei luni	Abonament: Exemplarul 5 Lei Pe un an 200 Lei
---	--	--

PARTEA OFICIALĂ

No. 1035—1931.

Concurs.

Pentru complenirea parohiei *Carei II.* (dist. Careilor) și *Blaja* (districtul Tășnadului), cari prin trecerea Revmului *Ludovic Vida* în Dieceza Maramureșului și a On. *Petru Scridon* în Dieceza Cluj-Gherla au devenit vacante, prin aceasta publicăm concurs cu termenul de *1 Aprilie 1931.*

Oradea, 13 Martie 1931.

Comunicatele Comitetului Diecezan al AGRU-lui.

Comunicat No. 24/1931.

Către toate parohiile cari n'au răspuns apelului Comitetului diecezan din 15 Nov. 1930.

Comitetul diecezan al AGRU-lui **Oradea** cu data de 15 Nov. 1930 a lansat un apel către toate oficiile parohiale de pe teritoriul dieceziei, în care le rugă să procedeze pe lângă necesare îndemnuri și lămuriri, la înființarea grabnică, chiar și cu număr de membrii mai redus, a filialei Agrului pe teritoriul parohiei.

Cum însă la acest apel ne-au răspuns până acum efectiv numai 16 parohii, rugăm din nou și cu mare insi-

stență pe Preaonorajii protopopi și pe On. purtători ai oficiilor parohiale, să binevoiască a lua în considerare apelul nostru și a înființa filiala Agrului pe teritoriul fiecărei parohii.

Procesul verbal al înființării, lista membrilor și a comitetului ales, cu indicația alături de numele membrilor fondatori, pe viață și activi, că la ce reflectează din favorurile puse la dispoziție de Comitetul Diecezan (1. Vestiterul, 2. Călindarul dela Blaj, 3. 4 broșuri ale Agrului), împreună cu întreaga colizație pe anul 1931, s'o înainteze de urgență Comitetului Diecezan.

Programul de activitate al filialei locale este indicat în acel apel.

Oradea, la 12 Martie 1931.

ss. Dr. VICTOR GERMAN,
secr. general.

ss. Dr. DEM. CHIȘ
președinte.

Comunicat No. 25/1931.

Atragem atențiunea On. Comițete locale ale Agrului, că conform Statutelor (art. 19) **adunarea generală parohială** a Agrului se ține în fiecare an în Dumineca Tomii, când este a se prezenta adunării un raport despre activitatea de până aici a organizație locale. Raportul împreună cu o copie procesului verbal al adunării se va înainta Comitetului Diecezan pentru luare spre știre și ulterioară urmare. Tot cu acest prilej se alege resp. se confirmă Comitetul local al organizației. — Adunarea generală se va ține cu toată solemnitatea posibilă.

Oradea, la 12 Martie 1931.

ss. VICTOR GERMAN,
secr. gen.

ss. Dr. DUMITRU CHIȘ,
prez. diecezan.

PARTEA NEOFICIALĂ

Enciclica Sfântului Părinte Papa Piu XI. despre căsătoria creștină.

I.

În cartea a patra a Impăraților citesc, că o Somaniteancă la bătrânețe fu dăruită de D-zeu cu un rod fărziu, un prunc, care crescând se duse într'o zi la câmp unde se făcea secerișul și deodată săgetat de razele de foc ale soarelui începu să strige: „*Copul meu, copul meu*“, iar tatăl porunci slugii: „*Du-l la mămă-sa*“. (IV. Imp. IV, 19).

Veacul nostru se numește „veacul luminii și fiii acestui veac sunt mândri de enormele progrese ce le-au făcut pe terenul științei, al subjugării puterilor naturii,

al descoperirilor din toate ramurile cunoștinței. Dar soarele acesta e ucigaș. La secerișul roadelor lui fiii neprecauți ai veacului capătă insolajie, sufletul lor se pârjolește, rana ce o ard în suflet răfăcirile și nerânduilele civilizației de azi, ne face să ne prindem de cap și să strigăm: „*capul meu, capul meu!* Se poate oare vindeca, are încă vre-o tămăduire „insolajia“ ce produce civilizațiunea modernă?

Părintele tuturor creștinilor, Papa dela Roma, văzând cu ochii întristați îngrozitorul pârjol ce-l produce în suflete aberațiunile vieții moderne, a întreprins

o acțiune de însănătoșire a societății din bolile, cu cari greșelile, prejudiciile, îndrăzneala științei moderne despărțită de Dumnezeu, o molipsiră. Și lozinca, prin care pune în mișcare pe toți îndrumătorii vieții spirituale: episcopi, preoți, conducătorii vieții publice, este: *Du-l la mumă-s'a* — duceți-i pe oameni, pe fiii veacului acestuia, s'au îmbolnăvit, ce au amețit de cap apucând să secere fără de nici un discernământ roadele fie bune, fie rele produse de veacul luminii, duceți-i înapoi la muma lor, la Sf. Maică Biserică, să se așeze ca niște fii ascultători pe genunchii acestei Maice, să asculte cuvintele ei, care să împrăștie zăpăceala și haosul, cu care i-au amețit capul învățăturile rățacite ale zilelor noastre.

La sfârșitul anului 1929 a lansat prima enciclopedie plină de o înaltă înțelepciune și caracterizată de o adâncă cunoștință a împrejurărilor de azi, pentru readucerea la muma-lor a copilașilor de școală prin educația creștină a tineretului, iar la finea anului 1930 a emis o nouă enciclopedie pentru a readuce la mumă pe părinții copiilor prin restaurarea căsătoriei creștine și readucerea acestui recensământ la puritatea lui genuină, apărându-l și curățându-l de toate insidiile, înșelăciunile și pericolele, prin cari vrășmașii acestei temelii a Statelor au corupt-o și profanat-o infiltrându-și otrava lor până adânc în sufletul societății noastre contimporane.

Incepe această strălucită enciclopedie prin a arăta demnitatea căsătoriei prin grija ce a avut-o Fiul lui Dumnezeu pentru acest izvor și temelie a vieții omenesci coprinzând-o în chip deosebit în opera sa dumnezeiască de reînnoire generală a neamului omenesc și prin ridicarea acestui așezământ la demnitatea unei adevărate și mare Taine a Legii celei noue, prin ce *toată grija și disciplina ei a încredințat-o Bisericii sale*. Din această reînnoire a căsătoriei și din învățătura curată a lui Hristos privitor la această Sf. Taină, ar trebui să izvorească pentru oameni nespuse binefaceri și pacea și fericirea să se sălășluiască în mijlocul familiilor. Dar mulți oameni, uitând această operă dumnezeiască, nesocotesc cu desăvârșire sfințenia căsătoriei, călcând în picioare legile ei și înlocuindu-le cu niște principii și învățături fără de D-zeu și fără de moralitate, cari tot mai tare se lăfșesc și printru credincioși corupând toată viața familiară. Scopul Enciclopediei este deci de a arăta prin episcopi întregii Biserici a lui Hristos și întregului neam omenesc *natura și demnitatea căsătoriei creștine, foloasele și binefacerile ce izvorăsc pentru familie și societate din învățătura evanghelică privitoare la căsătorie, greșelile contrare, păcatele ce se opun vieții conjugale și mijloacele de însănătoșire ce trebuiesc folosite*.

În acest scop înainte de toate se stabilește neclătinatul principiu, învățat de Sf. Scriptură, de tradiția statornică și universală a Bisericii, că: căsătoria nu a fost întemeiată și nici n'a fost reînnoită de oameni, ci de Dumnezeu Ziditorul naturii, și de Isus Hristos Răscumpărătorul neamului omenesc a fost întărită cu legi și înobilată. De aceea aceste legi nu pot fi supuse nici unei judecăți omenesci sau vreunei învoielii fie chiar și din partea soților.

Deși însă căsătoria este de întemeiere dzeiască, ea totuși nu poate începe să ființeze, decât prin liberul consenz al ambilor soți. Dar această libertate a soților se mărginește numai la atâta, ca cei doi soți să voiască a încheia aievea căsătorie și încă cu o anume persoană, însă natura căsătoriei este de de-

săvârșire sustrasă libertății omenesci astfel, că odată încheiată căsătoria, ea rămâne supusă legilor sale dzeesti. Și astfel din acest consenz se naște, prin voința lui D-zeu, *o legătură sfântă și nevătămată*. De aceea căsătoria se deosăbește cu desăvârșire nu numai de împreunarea născută între dobitoacele necuvântătoare printr'un instinct orb, — fiindcă la ele nu poate fi vorbă de minte și voință cumpănită, — dar și de acele înțovărășiri nestatornice dintre oameni, cari sunt lipsite de orice legătură adevărată și cinstită de voință și sunt prin urmare despoiate de orice drept la o conviețuire casnică.

De aici apare deja evident, că autoritatea legitimă are dreptul și datoria de a înfrâna, împedecă și pedepsi aceste înțovărășii necinstite contrare minții și naturii, dar nu e mai puțin sigur, că fiind vorba de a-și alege felul de viață, stă la voia liberă a fiecăruia ori de-a urmă sfatul lui Isus Hristos privitor la feciorie, ori a se legă cu legătura căsătoriei și nici o lege omenescă nu-i poate răpi omului dreptul acesta firesc și primitiv la căsătorie și nu poate nici într'un chip împedecă scopul principal al căsătoriei, statorit dela început prin autoritatea lui D-zeu: *„creștești și vă înmulțiți”* (Fac. I. 28).

În consecință: înțovărășia adevăratei căsătorii se încheie și *prin voința lui D-zeu și prin voința omului*. Dela D-zeu vine întemeierea, legile, scopurile, bunurile căsătoriei, dela om, cu ajutorul și conlucrarea lui D-zeu, depinde ființarea oricărei căsătorii particulare cu datorile și cu bunurile statorite de D-zeu prin dăruirea persoanei proprii unei alte persoane pentru toată viața.

După stabilirea acestui principiu urmează o strălucită expunere a *scopurilor* căsătoriei, cari de Sf. Augustin sunt numite *bunurile* ei, printrucă prin ele se asigură în chipul cel mai înțelept limpezimea izvorului vieții omenesci, creșterea progeniturii, fidelitatea soților, demnitatea de Taină a căsătoriei, din care jâsnesc negrăite haruri, ajutoare și străluciri dumnezești pentru a-i întări, ajuta și îndemna pe soți a venera legătura sfântă dintre ei și a-și împlini cu plăcere datorile izvorâte din ea.

Cele trei bunuri ale căsătoriei: binele progeniturii (*proles*), binele credinței (*fides*) și binele Tainei (*sacramentum*) sunt explicate cu o argumentație atât de uimitoare, desfășurate cu atâta sfântă unchiune, încât după citire mintea-ți rămâne pe deplin subjugată de adevăr, iar sufletul cuprins de o cucernică admirație a înțelepciunii și bunătății lui Dumnezeu.

Întâiul bine: Progenitura. D-zeu Autorul vieții, n'a voit să fie singur într'u răspândirea vieții omenesci și de aceea și l'a asociat la opera aceasta pe om întemeiând încă în raiul pământesc căsătoria și zicând celei dintâi perechi de oameni: *„Creștești și vă înmulțiți”* (Fac. I, 28). Că ce mare binefacere și ce atențiune plină de gingășie a fost aceasta din parte lui D-zeu, se vede din demnitatea și din noblețea scopului omului. Și într'adevăr omul chiar și numai prin excelența naturii sale cuvântătoare săvârșește orice altă făptură văzută, ieșită din mâna lui D-zeu. Dar D-zeu vrea răspândirea omenirii nu numai ca oamenii să umple pământul, ci ca El să aibă cinstitori pe pământ, cari să-l cunoască, să-l iubească și apoi odată să se bucure de El în veci colo sus în cer și acest scop, după înălțarea omului la ordinea supranaturală, covârșește tot „ce ochi a văzut, urechie a auzit sau s'ar fi putut sui la inima lui vreodată” (Cfr. I. Cor.

II, 9). Ce dar mare al bunăfății d-zeești și ce fruct nobil al căsătoriei este deci copilul. Și acest oaspe rupt de virtutea atotputernică alui D-zeu din suspinele maicii, ce bucurie aduce în casă, de ce căldură umple viața aceasta rece de pe pământ! Ce ar fi viața părinților fără de râsetele arginții ale copiilor, cât de posomorâte ar fi fețele încrețite de grijile și năcazurile vieții, dacă privirea nevinovată a ochisorilor acestora, în fundul cărora zâmbeste curcubeul raiului pământesc, nu și-ar împrăștia seninătatea și n'ar aprinde lumina pe altarul familiei! Dar părinții nu au numai chemarea de a păstra și a răspândi neamul omenesc pe pământ și a crește lui Dumnezeu cinstitori, ci a da Bisericii fii și a împopula cerul cu cetățeni, cu prietenii ai lui D-zeu. Și deși soții nu pot transmite sfințenia, de care sunt plini ei, fiilor săi, totuși împlinesc în ceva chip funcțiunea căsătoriei din raiul pământesc, întrucât e de datoria lor să închine pe fiii lor Bisericii, pentruca această roncnică Maică să-i renască prin *baia nașterii de a doua* și să-i facă mădulari vii ai lui Hristos, redându-le dreptatea strămoșească și moștenirea pierdută.

Binele progenerării însă nu se sfârșește aci. Preaînțeleptul și nemărgnitul de bunul D-zeu prea cu sgarcenie s'ar fi îngrijit de om, dacă acestora, cari au produs viața în lume nu le-ar fi impus și o altă datorie. Omul de fapt este atât de nepulincios, că în vrâsta fragedă nici de nevoile vieții trupesti nu se poate îngriji, iar în ce privește formațiunea lui sufletească supranaturală are nevoie de mai mulți ani de creștere. Această datorie, de a-și săvârși opera începută și a nu o lăsa să piară, natura și legea d-zeiască li-o impune acestora, cari au început-o prin procreare. Și această atât de necesară educare și creștere a copiilor a fost în chipul cel mai înțelept asigurată prin căsătorie, prin care părinții fiind legați între ei printr'o legătură ce nu se poate desface își dau amândoi concursul și ajutorul lor împrumutat. Și chiar de aceea, fiind atât nobilă și importandă datoria și a unuia și a celuilalt dintre părinți, urmează, că: *puterea dată de Dumnezeu omului pentru a produce viață nouă pe pământ, după rânduiala ziditorului și a legii naturii însăși, este prerogativă exclusivă a căsătoriei și este restrânsă între hotarele inviolabile ale căsătoriei.*

Credința conjugală. Credința conjugală este sfințenia în împlinirea contractului de căsătorie din partea soților, astfel, ca ceea ce i-se cuvine după acest contract întărit prin legea d-zeiască numai soțului, nici să nu i-se deneghe acestuia, nici să nu i-se deie unei terțe persoane și chiar nici soțului să nu i fie îngăduit ceea ce este contra legii d-zeesli. Aș dară această credință reclamă *unitatea absolută* a căsătoriei, adică este legătura numai a unuia cu una, excluzându-se sub orice formă bigamia sau poliandria. Ba, pentru a păzi sfințenia altarului familiar, legea evanghelică nu numai că a abrogat orice dispensă dată în Testamentul vechiu, dar a interzis chiar și numai gândurile voluntare și poftele cu privire la asemenea lucruri. (Mat., V, 28).

Și această lege nu poate fi zădărnicită nici chiar de consimțământul soților, pentrucă ea este glasul lui D-zeu și al naturii, pe care nici o voință omenească nu-l poate slăbi ori schimba. Ba, pentruca credința să strălucească în toată curăția sa, chiar și semnele de familiaritate dintre soți trebuie să poarte pecetea castității astfel ca ei să se poarte totdeauna cu cel mai

mare respect față de opera și voința preasfântă a lui Dumnezeu.

Această *credință a curăției*, cum o numește atât de frumos Sf. Augustin, devine cu mult mai ușoară, ba chiar mai plăcută și nobilă prin iubirea dintre soți care străbate toate datoriile vieții de căsătorie și care nu e întemeiată numai pe inclinarea trecătoare a simțului și nu conzistă numai în cuvinte de răsfățare, ci într'o legătură intimă a sufletelor, pe care sacrificiile anilor o întăresc și o curăță tot mai tare. Regula acestei iubiri a dat-o Sf. Apostol, când a spus: *„Bărbați, iubiți pe muierele voastre, cum și Hristos a iubit Biserica”*. (Efes. V, 25), adică trebuie să se iubească printr'o dragoste, care este o *contopire desăvârșită a sufletelor* și fiindcă semnul iubirii este fapta, iubirea trebuie să fie dovedită prin fapte. Și fapta aceasta în viața casnică nu cuprinde numai ajutorul împrumutat, ci trebuie mai ales să tindă la o desăvârșire împrumutată a omului celui dinlăuntru așa, ca prin conviețuire să crească din zi în zi tot mai tare în virtuți și mai cu seamă în dragostea adevărată față de D-zeu și față de aproapele. Pentrucă toți, de orice condițiune și de orice profesiune cinstită ar fi să imiteze pilda desăvârșită a sfințeniei, pe Isus și să ajungă cu ajutorul lui D-zeu la culmea desăvârșirii creștinești, precum ne arată istoria atâtor sfinți.

Dacă tovarășia casnică va fi încheată cu legătura acestei dragoste, va înflori în ea și ceea ce chiamă Sf. Augustin *ordinea iubirii*, care cere pe de o parte superioritatea bărbatului față de soție și de copii, pe de altă supunerea soției nu din silă, ci din iubire. Această supunere nu e în contradicere cu demnitatea femeii și oficiul ei de soție și nici nu o obligă pe aceasta să se plece înaintea capriciilor bărbatului, precum nu poate fi redusă nici la minorenitătea femeii, care să o împedecă în exercițiul drepturilor ei, dar care interzice acea licență exagerată, care neglijează grija familiei și face ca în trupul familiei să fie *separată inima de cap*, spre paguba trupului întreg. În ce privește gradul acestei supuneri a femeii față de bărbat, ea poate varia după persoane, locuri și timpuri, ba, dacă bărbatul nu stă la datoria sa, îi revine femeii să-l suplinească în conducerea familiei. Dar niciodată și nicăiri nu este îngăduit să se răstoarne structura familiei și legea ei de D-zeu așezată. Femeia e soție, iar nu servitoare, e os din oasele bărbatului, iar nu o străină: de aceea supunerea trebuie să fie împreună cu decorul demnității și toate datoriile să fie inspirate de dragostea lui D-zeu. Aceste sunt bunurile credinței, cari asigură pacea demnitatea și fericirea căsătoriei.

Taina cea mare. Dar coroana tuturor acestor binefaceri o formează acel al treilea bine care este propriu căsătoriei creștine și pe care l'am numit cu Augustin *Sacrament*. Acest bine înseamnă *indisolubilitatea legăturii* și totodată înălțarea și sfințirea, săvârșită de Hristos a contractului întru sămn efectiv al darului.

Și înainte de toate în ce privește tăria neclătinată a căsătoriei însuș Hristos stăruiește asupra ei, zicând: *„Ce a împreunat D-zeu, omul să nu despartă”* (Mat. XIX, 6) și *„Tot cel ce și lasă muierea sa și iă alta, preacurvește; și cel ce iă pe cea lăsată de bărbat, preacurvește* (Luc. XVI, 18). În această indisolubilitate așează Sf. Augustin ceea ce dânsul numește *binele Sacramentului*.

Și această tărie nevătămată o are fiecare căsă-

torie adevărată, deși nu cu aceeași desăvârșire, pentru că cuvintele D-lui: „*Ce a împreună D-zeu, omul să nu despărțea*” fiind rostite în legătură cu căsătoria strămoșilor, care era prototipul tuturor căsătoriilor viitoare, trebuie să cuprindă toate căsătoriile adevărate. Iar, dacă Moise pentru cerbia poporului lui D-zeu a îngăduit cartea de despărțire, Isus cu puterea sa de legislator suprem a revocat această permisiune și a reșezat în deplină sa vigoare acea lege primitivă cu cuvintele ce nu vor trece niciodată: „*Ce a împreună D-zeu, omul să nu despărțea*”. De aceea de vremece *căsătoria a fost întemeiată de D-zeu încă în statul naturii, sau în ori ce caz înainte de a fi ridicată la demnitatea de Sacrament, așa ca ea să implice statornicia și indisolubilitatea legăturii, nici o lege civilă nu poate desface această legătură.*

În urmare, deși calitatea de sacrament poate să fie despărțită de căsătorie, cum se întâmplă în căsătoriile între necredincioși, totuși trebuie să rămână până la moarte cea legătură, care dela început a fost împreună cu adevărata căsătorie, așa ca să nu fie supusă nici unei puteri civile. Astfel, că și dacă țărnia aceasta a legăturii suferă ceva excepțiuni, foarte rare ce e drept, ca la anumite căsătorii încheiate numai între necredincioși sau la căsătoriile valide, dar neconsumate dintre credincioși, — o asemenea excepțiune nu depinde de voința oamenilor și nici de vre-o putere pur omenească, ci de dreptul d-zeesc, a cărui simpură păzitoare și tălmăcitoare este Biserica lui Hristos. Dar o asemenea putere nu se va putea extinde pentru nici un motiv asupra căsătoriei creștinești valide și consumate. Și rațiunea acestei voințe d-zești se găsește în tainica semnificare a căsătoriei creștinești, care și ajunge desăvârșirea sa în căsătoria consumată dintre credincioși. Și într'adevăr căsătoria creștinilor, după mărturia Apostolului către Efeseni (Efeseni, V, 32) reprezintă unirea aceea desăvârșită ce este între Hristos și Biserica sa și care nu se va putea desface dicideată până când va trăi Hristos și Biserica sa. De aceea Sf. Augustin spune, că în Biserica lui Hristos este atât de riguroasă observarea acestui Sacrament, că dacă sau femeile s'au măritat, sau bărbații s'au însurat odată, pentru a avea copii, nu este îngăduit a părăsi pe femeia stearpă pentru a lua alta rodnică. Și dacă cineva face aceasta, e vinovat de preacurvie, nu în fața legii acestui veac, ci în fața legii evanghelice, precum întors: și femeia e vinovată de adulter, dacă se va mărita cu altul. (Sf. Aug. *De nupt. et concup.*, lib. I, cap 10).

Avantajile indisolubilității. Această țărnie nedesfăcută a legăturii căsătoricești o cere nu numai binele soților însiși și al copiilor, ci și interesul întregii societăți omenești. Soții în țărnia desăvârșită a legăturii cu chezașia aceea sigură a neschimbării, pe care prin firea sa o cere dăruirea generoasă a întregii persoane și unirea intimă a inimelor. De aci rezultă apoi o puternică apărare a curăției credincioase împotriva ispitelor interne și externe la necredință; o siguranță liniștitoare, că de celalalt soț nu-l vor despărți nici nenorocirile nici bătrânețea. Gândul legăturii nedespărțite întărește apoi și demnitatea soților de căsătorie și ajutorarea lor împrumutată, aducându-le aminte că nu pentru interese trecătoare, nici pentru plăcere trupească s'au împreună, ci pentru a lucra împreună întru ajungerea unor scopuri mai înalte și vecinice. Statornicia căsătoriei prevede apoi în chip strălucit îngrijirea și creșterea copiilor, care este o operă de

lungi ani, plină de grele datorii și osteneți, cărora numai puterile unite ale părinților le pot face față.

Nu mai neînsemnate sunt nici serviciile ce țărnia neclătinată a căsătoriei le aduce *societății omenești*, căci experiența ne învață, Statele sunt așa, cum sunt familiile, cum sunt oamenii, cari le compun, iar cinstea vieții și întregitatea moravurilor, fără de cari fericire și siguranță publică nu există, numai stabilitatea căsătoriei o poate asigura.

Harul sacramental. Dar Isus întemeietorul și săvâșitorul Sfințelor Taine înălțând căsătoria credincioșilor săi la demnitatea de adevărată Taină a Legii celei Nouă, a făcut-o izvor de cele mai bogate haruri lăuntrice spre sfințirea soților de căsătorie. Și fiindcă Hristos a statorit, ca *însuș consenzul matrimonial valid al credincioșilor să fie sămnuț harului*, — de aceea însușirea de Taină este așa de strâns legată cu căsătoria creștină, că *între botezași nu poate exista căsătorie, care să nu fie totodată și Sacrament*. În consecință credincioșii, prin faptul însuș, că în chip sincer își dau acest consimțământ, își deschid o comoară de haruri sacramentale, din cari în toate împrejurările pot scoate puteri vii spre a-și împlini cu credință, cu sfințenie și cu statornicie până la moarte datoriile statului lor. Această Taină în aceia, cari nu opun piedeci nu numai că sporește izvorul vieții supranaturale, adică *grația sfințitoare*, dar adaugă și alte haruri speciale: dispoziții și germeni de grație, puteri noi, ca soții nu numai să poată înțelege bine, ci să și simtă și să îplinească cu convingere tare și voință fermă tot ce le încombă statul lor de soți de căsătorie și scopul și datorițele căsătoriei

Dreptaceea, ca harul propriu al căsătoriei să nu rămână un talent îngropat, soții trebuie să nizuiască a cultiva și a rodi sămânța prețioasă, să utilizeze ajutorul ce li-l dă harul să conlucre cu el și atunci vor afla de blând jugul și ușoară sarcina ce li-o impune căsătoria creștină și se vor simți întăriți de unctiunea ei.

Să știe credincioșii uniți odată prin legătura căsătoriei, că mai mult nu vor putea fi lipsiți nici de ajutorul, nici de legătura sacramentală. De aceea, simțindu-se împodobiți cu lanțul de aur al acestei Taine și întăriți de puterea ei, să se nizuiască din toate puterile, ca sfânta lor căsătorie, prin spiritul lor și conduita vieții lor, să fie totdeauna și să rămână în veci icoana vie a unirii aceleia rodnică a lui Hristos cu Biserica sa, care este într'adevăr *Taina mare și înfricoșată a desăvârșitei iubiri*.

D. Grigorie Pop,
canonic.

Subt tipar: Compendiu de teologie morală, vol. I. Principiile moralei creștine de Păr. Dr. Aloisie L. Tăutu, prof. de teologie. 20—25 de coale de tipar, hârtie velină, format 8°, 200 Lei + porto. Pân'acum tipărite 15 coale. Va apare pe Paști!

La secția religioasă a A. G. R. U.

Justificarea unei atitudini.

Discuția despre secțiile Agrului a ajuns în publicitate. Subsemnatul recunosc, că într'un articol, (publicat în „*Vestitorul*“ No. 23—1930), răspunzând unor nedumeriri ale preoșimei noastre diecezane, care în fața dispozițiilor categorice ale Comitetului Diecezan al A. G. R. U. se întrebă: *Cum să înființăm și Agru și Reuniuni Mariane*, într'o notă, făcând aluzie la cele discutate în Comitetul Central din Cluj, *combăteam* părerea acelor care cereau înființarea numai decât a unei secții religioase la Agru, — dar n'am introdus în discuție — cititorul se poate convinge — nici un nume de persoane. Părintele canonic dela Lugoj *Dr Nicolae Brînzeu* în Nr. 3—4 1931 al „*Păstorului sufletesc*“ a crezut de bine să introducă nume proprii în discuția angajată pe chestia secțiilor AGRU și să dea în vileag, pe lângă rezistența isvorată din cea mai bună convingere a organizației Oradea, și numele subsemnatului, ca a unuia care, chipurile, aș fi singura piedică că secțiile AGRU-lui și în speță cea religioasă, nu mai iau ființă; care aș avea pretenția să răstorn tot ce a hotărât congresul de constituire, tot ce a hotărât congresul dela Sighet, ba chiar ce au hotărât și aprobat înalții noștri arhieriei cu privire la AGRU.

În cele ce urmeză voi răspunde unor asemenea presupuneri nejustificate.

Păr. canonic Brînzeu să-mi dea cuvenita tertare, când îmi iau îndrăzneala să-i fac această întîmpinare; o fac nu împins de o nebunească trufie de a-i sta Sfînției Sale în față, ci încurajat de adevăr și de convingerea, că tot ce am făcut în această chestiune am făcut-o din dragoste pentru organizațiile noastre de tot felul, pe cari le doresc viabile.

Cu tot respectul fie zis, Păr. canonic Brînzeu atitudinea organizației Oradea și mai ales a subsemnatului în discuția în jurul secțiilor AGRU a înfățișat-o cititorilor săi și opiniei publice într'o lumină discreditantă și ca lipsită de consecvență.

Păr. Brînzeu în amintitul D-sali articol spune:

„...Dupăce statutele AGRU-lui, votate în regulă, prevăd înființarea secțiilor, dupăce regulamentul general, prevăzut de statute și aprobat la Sighet (un regulament provizor, sumar și nedetaaliat — adaog eu) prevede aceleaș lucru și cere un regulament special pentru secții; dupăce și acest regulament special, în partea lui generală, a fost *discutat* (!) (sublinierea a subsemnatului) de congresul dela Sighet...“ delegații dela Oradea ai Comitetului Central se *opun la organizarea secțiilor și cer revenirea la fondul chestiei și abandonarea secțiilor*, cu deosebire a celei religioase“.

Lucrul prezentat astfel, să ne ierte Păr. Brînzeu, nu e fidel redat. Delegații, respective organizația dela Oradea, n'a cerut niciodată *revenirea la fondul chestiunii ori reluarea întregii chestiuni* a AGRU-lui, ci a cerut mereu să rămânem în cadrele statutelor și să nu confundăm AGRU cu o asociație religioasă,

deturnându-l astfel dela scopul și terenul său propriu de activitate. După organizația dela Oradea scopurile AGRU-lui ca ale unei asociații cu caracter de *apostolat social* sunt bine fixate în Statute, numai trebuiesc corect interpretate. După organizația dela Oradea din faptul, că la Art. 3 punctul b) al Statutelor se spune, că AGRU va avea de scop și *„adâncirea vieții sufleteștii a membrilor și intensificarea educației religioase,*“ nu urmează, că el trebuie să aibă numai decât o secție religioasă în înțelesul propus de Păr. Brînzeu; deoarece, după părerea noastră, a *„adânci viața sufletească și a intensifică educația religioasă*“ nu înseamnă numai decât a băgă pe toți membrii AGRU-lui într'o secție religioasă cu îndatoriri și obligațiuni concrete de a cerceta anumite acte de pietate, ci *viața sufletească se odâncește și educația religioasă se intensifică* prin punerea în aplicare a tuturor mijloacelor prevăzute la Art. 4 p. a) al Statutelor: *„adunări, conferințe, prelegeri, răspândire și editare de cărți, reviste și ziare scrise în spirit creștinesc și românesc, etc.*“ După părerea organizației dela Oradea secția religioasă a AGRU prevăzută la Art. 26 al Statutelor nu trebuie să fie numai decât o secție în înțelesul propus de Păr. Dr Brînzeu, o asociație de pietate după felul și modelul Reuniunilor sau al Congregațiilor Mariane, ci ei i-se poate da și alt substrat, înțeles, scop și menire, după cum va cere necesitatea în viitor. O secție religioasă pietistă în cadrele Agrului ca Acțiunea Catholică, n'are ce căută, fiind aceste două asociații de natură diversă. (Vezi „*Vestitorul*“ No. 1—2—1931 p. 6 Agru și asociațiile pur religioase).

Nu e corect zis, că delegații dela Oradea s'au opus la organizarea „secțiilor“ și că prin aceasta întârzie ori sabotează organizarea AGRU-lui, cum pare a insinua Păr. Brînzeu. Organizația dela Oradea după grandiosul congres dela Sighet a procedat și cu mai mare avânt și intensitate la organizarea AGRU-lui pe dieceză și din Decembrie a. tr. până în 15 Febr. c. a organizat numai puțin de 16 organizații parohiale viabile. Organizația dela Oradea nu numai că nu se opune la organizarea „Secțiilor,“ ci în ședința delegației Comitetului central din 10 Ianuarie c. a aderat cu însuflețire la organizarea grabnică a secției *presei și a literaturii* precum și a *îinerimei*, ca unora cari corespund perfect înțelesului Statutelor și intereselor mari și urgente ale bisericii noastre.

E adevărat însă, că delegații dela Oradea, în numele organizației lor, s'au opus *dela început și totdeauna înființării* unei secții religioase la AGRU nu din încăpăținare, ori rea voință, ci din următoarele motive:

a) Organizația noastră, conform scrisoarei papale din 30 Martie 1930, adresată președintelui general al Acțiunii Catolice din Italia (publicată și în No. 20—1930 al „*Vestitorului*”) și conform situației de fapt existentă în ce privește raportul între Acțiunea Catholică și Asociațiile cu scop curat religios și caritativ și în alte țări, crede, că și *AGRUL nostru*, — care, după cum a declarat și Exc. Sa Episcopul Lugojului în frumoasa sa cuvântare dela congresul de constituire al AGRU-lui în Blaj (cf. buletinul „*AGRU*” No. 1. p. 19 și 20) nu e altceva decât Acțiunea Catholică la noi, — *trebuie să rămână o societate distinctă ca scop și mijloace de Asociațiile religioase și de pietate propriu zise și să nu se amestece una în domeniul de activitate al celeilalte, ci să lucreze paralel și în deplină armonie fiecare pentru realizarea scopurilor proprii: AGRU, prin dezvoltarea unui intens apostolat social în toate direcțiile și pe toate terenurile vieții publice, la reîncreștinarea societății, iar Asociațiile strict religioase prin mijloacele lor de evlavie și caritate la desăvârșirea internă, pietistă așezându-se, a membrilor săi.*

b) Conform părerii delegaților dela Oradea A. C. (sau AGRU), ca o asociație mirenească cu scopuri mai ales sociale și de ordin public, nici nu are competența a se ocupa direct cu formarea evlavios-religioasă a membrilor săi, lucru ce e de stricta competență a ierarhiei și a preoților. Ocuparea mirenilor cu chestiuni de forme și metode de educație religioasă pietistă, ar putea duce, cred, și va duce, la rezultate nedorite de biserică și cari, mai târziu, nu se vor putea stăvili. Mă gândesc la aberații de pocăitism.

Faptul că la noi nu sunt pretulindeni astfel de asociații religioase, nu schimbă esențiala deosebire de natură și scop între aceste două direcții de activitate apostolică religioasă, nici nu îndreptățește amestecul și invadarea uneia în propriul teritoriu de activitate al celeilalte. Am repetat în aceasta ordine de idei cunoscutul adagiu: *Distingue entia et concordabunt iura.*

În acest înțeles am zis și în incriminatul articol din „*Vestitorul*” că „nici cei ce au compus statutele AGRU-lui, nici noi toți câți am asistat la votarea lor, n'am făcut convenita distincțiune (nu punct, cum face Păr. Brinzeu printr'o neiertată trunchiere de frază) între activitatea ce trebuie s'o desvolte AGRU-l ca Acțiune Catholică și între cea a reuniunilor de pietate”. Tot în lumina acestor firești distincțiuni sunt a se înțelege și cuvintele că „destul de rău că Statutele AGRU prevăd o „secție religioasă”. Aceste toate pentru motivul, că Agru nu e și nu trebuie să fie o asociație pietistă religioasă. Cu formarea pietistă a credincioșilor se ocupă Reuniunile sau Asociațiile religioase cari sunt conduse direct de preoți, stau sub atenta și directă lor supraveghere și control și le conduc pe propria lor răspundere.

c) Delegații din Oradea au mai fost împotriva secției religioase, fiindcă acea secție, în forma propusă de păr. Brinzeu, n-a fost decât o *Reuniune Mariană deghizată*, cu aceleași formalități și cu aceleași

îndatoriri, dupăcum am avut prilejul să-i dovedim Sfinței Sale punct de punct (cu neînsemnate excepțiuni) la ședința Comitetului din Cluj și Sighet.

Obiecțiunii Părintelui Brinzeu, că congregațiile organizate la noi nu sunt adevărate congregații, fiindcă sunt mixte și nu prevăd cele șase dumineci aloisiane, i-am răspuns să fie liniștit, deoarece congregațiile noastre sunt înființate cu aprobarea autorităților ecleziastice locale și cu a Primei Primăria din Roma, care ni le-a agregat eliberându-ne diplome de agregare. Că congregațiile mariane sunt numai pentru o elită aleasă, iar secția religioasă propusă de Sf. Sa va fi pentru masele mari, întrebând, n'a știut să ne indice acel mijloc miraculos, care va face ca în secția religioasă a AGRU-lui cu aceleași îndatoriri și practice ca și congregațiile mariane, să între masele, iar în congregații intră numai elita.

d) Organizația noastră a mai fost contra acelei secții religioase din motivul, că, admitând o secție religioasă cu îndatoriri speciale și practice de evlavie comună, nu numai în celelalte dieceze și parohii, unde nu funcționează încă Reuniuni Mariane ori alte asociații de pietate, se închide definitiv poarta pentru răspândirea acestora și mai ales a Reuniunilor Mariane, ci chiar și la noi în dieceză, unde activitatea de-a organiza Reuniunile e în plină campanie, se va produce o nedorită perturbare în activitatea de organizare, având noi să înființăm nu numai două feluri de asociații, ci și două asociații religioase de aceeași natură și de acelaș scop: *Reuniuni Mariane și secția religioasă a AGRU-lui*. Între secția religioasă a AGRU-lui și între Reuniunile sau Congregațiile Mariane, noi optăm pentru aceste din urmă, fiindcă sunt organizații atrăgătoare, cu trecut, cu fond dogmatic sănătos, creștinesc, catolic și românesc, provăzute de Sf. Scaun cu mulțime de indulgențe.

Delegația noastră nu s'a putut declara mulțumită nici cu formula, că numita secție religioasă se va înființa numai în acele parohii și filii, unde nu există nici o societate religioasă cu scop special, din motivul că dificultatea sulevată de noi în acest ultim punct d) nu-i înălțurată nici prin această concesione, afară de acea motivele de sub a—c) nouă ni se par categorice și principiare, ori cel puțin până acum nimeni nu ne-a arătat netemeinicia lor.

Părintele Brinzeu produce iarăși o regretabilă confușiune, când în nota amintitului D-sali articol afirmă, că subsemnatul „am aderat la înființarea secțiilor *expressis verbis*” și „m'aș fi declarat mulțumit”. Da, am aderat la *hotărîrea* congresului de-a delega chestiunea cu secțiile Comitetului Central, care într'o ședință a sa, convocată nu mai târziu de 30 de zile, să discute *fondul și forma punerii în aplicare a Secțiilor*. Am aderat încă la Sighet, apoi și în Cluj, la înființarea urgentă a secției presei și, de se poate, și a tinerimii; *n'am aderat însă nici eu și pe cât știu nici organizația noastră nici când la înființarea secției religioase*, sub formele propuse până acum, din motivele expuse aci mai sus; și dacă congresul a aprobat înființarea secției religioase a AGRU-lui, a aprobat-o fără votul și asentimentul organizației noastre dela Oradea.

Mai putem aminti, că organizația dela Oradea și-a exprimat rezervele sale și cu privire la secția religioasă propusă

subt forma de „Oastea Crucii”, ori „Oastea Domnului”, afară de motivele principiale de mai sus, și pentru motivele speciale, că nu ținem oportunitate a înființa secția religioasă a AGRU-lui subt forma unei materii de import preluată dela alte confesiuni, cari ușor ar putea bănuși că cri îi imităm ori îi provocăm; și apoi nu e de loc consult a da tinerei noastre asociații un aspect militar, care atât de autorități cât și de confesiunile adverse ar putea fi interpretat ca o provocare, lucru ce ar putea duce încurând la totală compromitere a tinerei noastre organizații ori la eșuarea completă a mișcării.

e) Noi cei dela Oradea am crezut că organizarea Agrului pe secții nu e chestiune așa urgentă; am crezut și credem, că întâi trebuie să vedem Agrul organizat ca Agru, în cadrele lui generale; întâi trebuie să avem trunchiul, apoi crengile; divizarea lui pe diferite secțiuni e o chestiune ce ni-o va arăta mai târziu viitorul. Asta nu împiedică însă organizarea unor servicii sau secretariate pentru trebuințele mai arzătoare. Acțiunea Cat. italiană are încă numai trei servicii sau secretariate de acest fel: al presei, al moralității publice și cel social.

De aceea, în concluzie, părerea susținută de subsemnatul în numele organizației orădane a fost: să rămânem în cadrele statutare, să organizăm AGRU ca Acțiune Catholică, ca un apostolat social, public, dezvoltat prin mijloacele prescrise în statute și să lăsăm formarea pietistă, evlavios-religioasă a credincioșilor în seama preoților și a asociațiilor noastre propriu zise, reuniunilor, congregațiilor de pietate, cari au fost insistenți și repețiți recomandate nu numai în dieceza noastră orădană, (unde putem spune, că au produs o îmbucurătoare renaștere sufletească, înmulțind cuminecările dese de cari numai în orașul Oradea au fost în anul 1930 peste 30.000), ci și în celelalte dieceze, ba chiar și de Inaltul Cor Episcopesc. (Vezi recomandarea Reuniunilor Mariane făcută de Inalt P. S. Sa Metropolitul Vasile în Cercularul XVII—1928 și XII—1930; Exc. Sa Iuliu dela Gherla le recomandă în „Curierul Creștin” No. 21—22 1928 No. 5755 din Șed. Cons., la fel în No. 22—1929 No. 6609; vezi și prof. conf. ep. din 30—31 August 1928 p. 21—5).

Organizația noastră după experiența de până aci constată cu bucurie, că AGRU se poate înființa și fără secție religioasă, numai ca asociație cultural-religioasă, cu scopurile și mijloacele prevăzute la statute; și crede, că pentru faptul de a fi avut o părere în aceasta chestiune, nu merită a fi înfățișată ca una ce ar împiedeca ori chiar sabotă acțiunea de organizare a AGRU-lui; și, îndeosebi, subsemnatul, cere în aceasta materie n'am fost decât purtătorul de cuvânt al organizației care mi-a dat aceasta grea și, se vede, ingrată însărcinare, nu vād a fi păcătuș prin nimic, că mi-am exprimat părerea mea, răzimată pe documente pontificii, despre natura Agrului ca Acțiune Catholică. Și acum susțin, că Agru ca Acțiune Catholică n'are să se amestece în câmpul de activitate al reuniunilor de

pietate, deoarece săvârșește o încălcare de competență. - Un lucru e cert: tot ce am spus și am făcut în aceasta chestiune am făcut-o cu curată intențiune de a servi interesele AGRU-lui și ale asociațiilor noastre religioase; am făcut-o cu dovezi și argumente, era deci firesc să mi se răspundă tot cu dovezi și argumente, nu cu denunțare și afișare în fața opiniei publice. Dar cei ce iau parte la apostolat extern, se vede că trebuie să aibă parte și de acestea.

Păr. Tăutu, profesor.

CRONICI

Tipic

pentru sărbătoarea Bunevestiri.

În anul 1931, sărbătoarea Bunevestiri cade în Miercuria săptămânei a V-a a postului mare, deci înainteserbarea este în Lunia precedentă, iar Canonul cel Mare, zis al lui Andreiu, în loc de Joi, (la noi Miercuri seara) se mută pe Marția aceleiași săptămâni (la noi Luni seara).

In 24 Martie, Marți, la înserat se cântă vecernia întreagă a sărbătorii din Mineiu dela 25 Martie cu Vohod, Litie, Stihovna și la binecuvântarea pâinilor cu Troparul sărbătorii.

In 25 Martie, Miercuri, la Mânecat, toate ale sărbătorii.

La Sf. Liturghie. Se celebrează Liturghia Sf. Ioan cu însăratul dela 26 Martie: Soborul mai marelui Voivod pe 6, ale sârb. 3 și ale Arhangelului 3, în vreme ce preotul face proscomidia La Mărire-Și acum din Mineiu se face Vohodul cu Evanghelia. Paremiile Triodului două. Ectenia mică cu ecfonisul: Că sfânt ești D-zeu nostru. Apostolul și Evanghelia sărbătorii, șcl. ale Liturghiei Sf. Ioan. La Axion: Irmosul sărbătorii.

La înserat, dupăcinarul cel mic fără Canon.

Misă.

— Conferințele secției religioase Duminică 8 c. a avut loc în sala festivă a primăriei prima conferință a secției apol. a Re.un Mar. ținută de Il. Sa Dr Iacob Radu, protonatar ap. despre Creștinismul și civilizația omenirii. A fost cu interes ascultat. Studentul Turdean a citit două poezii proprii, Corul teologilor a provăzut partea corală. Duminică în 15 c. orele 6 d. m. va vorbi Rvs D., dr Grig. Pop, can. despre Puterea doveditoare a minunilor.

— Misiuni în Portița. On. Dr. Dominic Nicolăeș, misionarul diecezan în zilele de 26 Febr, 2 Martie a. c a ținut misiuni în comuna Portița (jud. Sălaj) cu concursul Mon. protopop distr. Iosif Patachi, Mon. Aurel Mureșan, On. Nicolae Bota și On. Nicolae Sabo, parohul local. Din aglomerația mare a credincioșilor, cari au parti-

cipat la aceste sf. misiuni, s'a constatat, că poporul nostru a dorit mult acestea sfinte exerciții spirituale. Rezultatul misiunilor a fost cât se poate de îmbucurător și aceasta s'a ajuns prin zelul neobosit și priceperea onoratului Părinte misionar, care prin cuvântările sale pline de viață a adus la sf. împărțășire 1088 de credincioși. Durere, Biserica parohială a fost neîncăpătoare pentru primirea afluenței mari a credincioșilor, venind mulți în procesiune și din parohiile învecinate Vezendin și Dindești. Ținem și pe aceasta cale să aducem mulțumiri înalt Preasfințitului Episcop dieceza care ca adevărat părinte s'a gândit de hrana sufletească a micii Sale turme din aceasta parohie.

— Totodată se menține, că credincioșii participanți, voind să-și arate deplina lor satisfacție sufletească față de Părintele misionar, au improvisat pentru Colegiul Serafic din Oradea o chetă, care în bani, cereale și pânzături reprezintă suma de 5000 Lei.

— 40 de ani dela Enciclica „Rerum Novarum.“ Asociațiile muncitorești catolice din întreagă lumea fac mari pregătiri pentru sărbătorirea aniversarului al 40-lea dela data când a ieșit Enciclica „Rerum Novarum“ în care nemuritorul Leo XIII dă îndrumările cele mai bune și singurele cari pot rezolva chestiunea muncitorească atât de agitată și azi. Din 15 Mai 1891, când a apărut acea Enciclică ceva îmbunătățire s'a obținut după mari eforturi făcute în toate părțile. Muncitorimea are dreptul să se unească în asociații; Statul asigură întru câtva muncitorului protecțiunea legii împotriva nedreptății și a exploatării sale nedrepte. Dar problema nu e desbегată încă, căci clasa muncitorească este tot expusă nesiguranței de mâine. Singurul remediu pentru îmbunătățirea acestei situații a fost dat de marele Pontifice Leo XIII în Enciclica sa: „prin dreptate la pacea din societate“. Cei 40 de ani se ce ne despart de publicarea acelei Enciclice confirmă valoare și actualitatea acelor directive. Aniversarea aceasta e tocmai binevenită în acestea vremuri critice în cari preocuparea de frunte a tuturor este chiar problema muncitorimii care nu se poate rezolva decât urmând îndrumările acestei importante scrisori cari în definitiv nu sunt altceva decât expunerea unor adevăruri evanghelice potrivit vremurilor noastre. În toate țările se organizează pelegrinaje muncitorești cari vor lua parte la serbările din Roma, cari se vor ținea pela jumătatea lunei Mai. Nu ar strica dacă și la noi cel puțin s'ar publica și răspândi o traducere românească a acelei Enciclice, pentruca să fie cunoscută de toți. A. G. R. U. are aceasta datorie, doar scopul lui este îmbunătățirea societății creștinești în care să domnească pacea și dreptatea.

— Centenarul antonian. Implinindu-se în anul acesta la 13 Iunie șapte veacuri dela fericita moarte a Sfântului mirunilor Antoniu de Padova în Lisabona de unde își trage originea și în deosebi în Padova (Italia) unde a murit se vor face mari serbări. Episcopul din Padova a trimis tuturor Episcopilor din lume o scrisoare în care, cu o frățească dragoste îi invită pe toți să participe la acele solemnități sau să promoveze astfel de serbări fiecare în dieceza sa. S. Părinte al Romei încă a adresat o frumoasă scrisoare Episcopului padovan Dalla Costa în care după ce laudă aceasta frumoasă inițiativă aduce frumoase elogii S. Antoniu pe care îl propune cași model de imitat înierilor, în special acelor cari sunt înscriși în Acțiunea Catholică. De asemenea invită pe toți creștini nu numai să recurgă

la intercesiunea lui ei mai ales să-i urmeze pilda virtuților și a sfințeniei. S. Antoniu este unul din sfinții cari au trăit și trăesc în inima poporului creștinesc. De acea suntem siguri că chemarea Pontificiului va avea un larg răsunet tuturor devoților acestui sfânt.

— Nouă schismă. Metropolitul sus Eulogiu, rezident în Paris, care acum de curând a fost scos din aceasta slujbă de către metropolitul Serghiedin Moscva, a mers la Constantinopol, pentru a obține sprijinul Patriarhului schismatic Fotie, în conflictul său cu Moscova. Afirmative cei doi demnitari ortodocși Eulogiu și Fotie s'ar fi și înțeles să separe comunitatea ortodoxă din Europa apuseană, supunându-o jurisdicțiunii patriarcatului din Constantinopol. După informațiile pe cari le dă o agenție din Paris, deja si statutul acestei noi „Biserici ortodoxe din Europa occidentală“ ar fi gata. Va să zică mergem spre unire!

— Masagiul papal în românește. În 24 Februarie la orele 18, Stațiunea Radio Vaticană a transmis Mesagiul S. Părinte în limba românească.

— Subt țipar: Drepturi și datorii în familia creștină — conferință de Păr. Dr. L. Tăulu — 10 Lei.

BIBLIOGRAFIE

— Onisifor Ghibu: *O imperioasă problemă națională: Unitatea religioasă a Românilor*, 160—64, tip. „Ateneu“ Beiuș, 1931, Lei 20.

D-l profesor O. Ghibu își adună într'o broșură părerile D-sale despre aceasta într'adevăr „imperioasă problemă națională“. D-sa crede că unirea celor două confesiuni românești se poate face foarte ușor, numai să n'o discute teologii, ci credincioșii, cari au mai mare nevoie de unire decât teologii. (p. 64).

— Străduința și intențiunea D-lui profesor sunt de-apreciat. — Pe ici colea are resfirate unele concepții, cari nouă ne par cel puțin curioase: că unirea dela 1700 a fost o măsură sau o formulă administrativă, stoarsă cu viclenia și cu forța de Austrieci etc. (p. 5), că unirea trebuie să se facă de jos în sus fără cler (p. 6 etc.), că patriarhul României, e egal în rang cu cel dela Roma“ (p. 27) etc.

În colo ce spune despre necesitatea reunirii celor două bis. rom., despre folosele și ce-ar rezulta pe urma ei (p. 8—9), despre dorința unanimă a ortodocșilor și-a uniților după această unire, metoda preconizată la urmă (p. 64: „o consfătuire frățească“ a celor ce sunt pătrunși de necesitatea acestei uniri) le admitem și noi. — Broșura o recomandăm și-am dori să albă un resunet cât mai efectiv.

— *Orientalia Christiana: Evêques russes en exil*. Douze ans d'épreuves (1918—1930) de pâr. M. D'Herbigny S. J, episcop tit. de Ilion și preș. Inst. Oriental și Alex. Deubner, preot rus. 8°—284: 40 Lire. Pont. Instit. Oriental Roma, Piazza S. Maria Maggiore, 7 — Pâr. episcop D'Herbigny un bun cunoscător al chestiunilor rusești dă în acest volum considerabil toate peripeziile peste cari a trecut biserica rusească „emigrată“ îndeosebi cu referință la „schisma“ mai nouă ce s'a ivit între ierarhii ruși emigrați. Cartea cuprinde foarte bogate date și informațiuni despre bis. rus. în general. Vom reveni. mai pe larg.

